

EHITUS JA SEADMETE PAIGALDUSTÖÖDE KINDLUSTUSE

TINGIMUSED Nr 1.1

Kinnitatud AAS „BTA Baltic Insurance Company“ juhatuse otsusega No.LVB1_0002/02-03-03-2017-87, kinnitatud 19.09.2017.

Kehtivad alates:01.10.2017

SISUKORD

1. TINGIMUSTES KASUTATAVAD MÕISTED	1
2. TINGIMUSTE EESMÄRK JA KOHALDATAVUS.....	2
3. ÜLDSÄTTED	3
EHITUS JA SEADMETE PAIGALDUSTÖÖDE KINDLUSTUSE VARAKINDLUSTUSE OSA	4
4. VARAKINDLUSTUSE KINDLUSTUSKAITSE ULATUS	4
5. ILMA ERIKOKKULEPPETA EI OLE KINDLUSTATUD JÄRGMISED TÖÖD:.....	4
6. ERIKOKKULEPPEL KINDLUSTATAVAD ÜLETUNNI-TÖÖ LISAKULUD	5
7. AASTAMAHU KINDLUSTUSLEPINGU KINDLUSTUSKAITSE.....	5
8. VARAKINDLUSTUSE KINDLUSTUSJUHTUM	5
9. VARAKINDLUSTUSE KINDLUSTUSSUMMA.....	6
10. ALAKINDLUSTUS JA ÜLEKINDLUSTUS.....	6
11. KINDLUSTATUD TÖÖDE HOOLDUSPERIOODI KINDLUSTUSKAITSE	7
12. LAIENDATUD HOOLDUSPERIOODI KINDLUSTUSKAITSE	7
13. HOOLDUSPERIOODI KESTUS.....	7
14. VÄLISTUSED.....	7
15. ERANDITETA EI HÜVITATA:	8
16. VARAKAHJU OMAVASTUTUS.....	8
EHITUS JA SEADMETE PAIGALDUSTÖÖDE KINDLUSTUSE VASTUTUSKINDLUSTUSE OSA.....	8
17. VASTUTUSKINDLUSTUSE KINDLUSTUSKAITSE ULATUS	8
18. VASTUTUSKINDLUSTUSE KINDLUSTUSPERIOOD	9
19. ERIKOKKULEPPEL SÕLMITAVAD VASTUTUSKINDLUSTUSE KAITSED.....	9
21. VASTUTUSKINDLUSTUSE VÄLISTUSED	10
22. ERANDITETA EI HÜVITATA:	10
23. ÕIGUSABI KULUD	11
24. KULUTUSED EKSPERTIISIDELE.....	11
26. VASTUTUSKINDLUSTUSE OMAVASTUTUS	11
27. KINDLUSTUSVÕTJA ON KAHJUJUHTUMI TOIMUMISEL KOHUSTATUD:	11
28. EHITUS JA SEADMETE PAIGALDUSTÖÖDE KINDLUSTUSE OHUTUSNÕUDED	12

1. TINGIMUSTES KASUTATAVAD MÕISTED

Ajutised ehitised ja ehitusplatsi sisseseade – ehitusplatsil asuvad soojakud, moodulehitused, kuurid, ladustamise abivahendid, piirded, väravad, ehitusaegne valgustus ja muu asjasse puutuv, välja arvatud tellingud.

Alltöövõtja – isik, kellega peatöövõtjast kindlustusvõtja on sõlminud töövõtulepingu tööde teostamiseks.

Ehitusperiood – poliisil kuupäevaliselt määratud katkematu ajavahemik mille jooksul teostatakse poliisil töid.

Hüvituspiir (esimese riski kindlustus) – poliisil määratud summa, mille ulatuses hüvitatakse kindlustusjuhtumi tagajärjel tekkinud kahju, arvestamata alakindlustust. Hüvituspiirväheneb väljamakstud hüvitise võrra.

Ehitusplats – piiritletud, märgistatud, valvatud, korraldatud maa-ala, kus tehakse Töid.

Ehitustööd – kindlustuslepingus määratud ehitise ehitamine või seadmete paigaldamine ja/ või vastava lepingu kohased muud Tööd.

Hooldusperiood – ehitusperioodile vahetult järgnev ning poliisil kuupäevaliselt määratud katkematu ajavahemik, mille jooksul teostatakse poliisil määratud Töödele garantiikohustusest tulenevaid parandusi, parendusi või asendusi.

Kindlustuskaitse – kindlustuslepingus sätestatud tingimuste kogum, millega on määratud BTA kohustus maksta kindlustusjuhtumi korral kindlustushüvitist või sooritada muu kindlustuslepingus ettenähtud tegu.

Kindlustussumma – poliisil määratud suurim võimalik rahaline hüvitusmäär. Kindlustussumma võib olla määratud nii üksikjuhtumi kui ka kindlustusperioodi kohta kokku.

Laiendatud hooldusperiood – ehitusperioodile vahetult järgnev ning poliisil kuupäevaliselt määratud katkematu ajavahemik, mille jooksul teostatakse poliisil määratud Töödele garantiikohustusest tulenevaid parandusi, parendusi või asendusi ning kindlustuskaitse laieneb ka ehitusperioodil valminud kvaliteetsetele Töödele.

Mittevaraline kahju – kahju, mis tekib juhul, kui kahjustatud isikule on põhjustatud üksnes füüsilist või hingelist valu ja kannatusi.

Peatöövõtja – juriidiline isik, kes on sõlminud tellijaga töövõtulepingu ning vastutab objekti õigeaegse valmimise ja kvaliteedi eest.

Puhtmajanduslik kahju – varaline kahju, mis ei ole otseselt seotud isiku või asjakahjuga.

Olemasolev vara – ehitusplatil olev ehitus, rajatis või muu poliisil määratud ese, mis pole Töö aga mida ehitades, sisustades, muutes, parendades või täiendades mõjutatakse.

Saamatajäänud tulu – tulu, mida kahjustatud isik oleks vastavalt asjaoludele, eelkõige tema tehtud ettevalmistuste tõttu, tõenäoliselt tulevikus saanud, kui õigusvastast kahju ei oleks talle tekitatud.

Taastamisväärtus:

- a) Ehitise puhul – taastamisväärtus, st samaotstarbelise ja sama kujunduse, mõõtmete ja tarbimisväärtusega ehitise taasehitamise maksumus samade või võrdväärsete materjalide ja asukohaspetsiifiliste meetodite järgi, sarnaste seadmete abil.
- b) Monteeritavate seadmete ja muu vara puhul – asendusväärtus, st kulud mis on seotud uue samaväärse ja -otstarbelise ja sama liiki, sorti, sama kvaliteedi ja võimsuse ning sarnaste muude parameetritega vara soetamiseks või valmistamiseks (k.a transpordi- ja/või paigalduskulud ja muud vajalikud kulutused). Juhul, kui samasuguste parameetritega varustust ei ole võimalik hankida või kui soetamiskulud on ebamõistlikult suured, on asendusväärtuseks kindlustatud seadmete võimalikult ligilähedase seadmete soetamise või valmistamise kulud, k.a transpordi- ja/või paigalduskulud ja muud vajalikud kulutused millest on maha arvatud lisandunud võimekuste ja parenduste väärtus;
- c) Ehitusmaterjali puhul – vara taas-soetamise või valmistamise kulud, ent mitte üle keskmise turuhinna, analoogse vara ostmisel-müümisel vabal turul.

Töomasin ehk ehitusmasin on kindlustatud. Tööde valmimiseks kasutatavad motoriseeritud seadmed. Töomasinateks loetakse näiteks liikur – või tornkraanasid, lifte, tõstukeid mootorsõidukeid, mootori jõul liikuvaid masinaid või nende töömehhanisme ja haake seadmeid. Töomasinaid kindlustatakse erikokkuleppel.

Ületunnitöö lisakulu – kahjustunud ehitise taastamise või Tööde ümbertegemiseks või tähtaegseks valmimiseks kulutatav ressurss väljapool lepingulist tööaega, öötöö ja riiklikel pühadel kui töötamine nimetatud ajal pole töövõtulepinguga määratud.

2. TINGIMUSTE EESMÄRK JA KOHALDATAVUS

- 2.1.** Ehitus – ja seadmete paigaldustööde kindlustuse tingimused (edaspidi Tingimused) kohalduvad AAS „BTA Baltic Insurance Company“ Eesti filiaalis (edaspidi BTA) sõlmitud ehitus ja paigaldustööde kindlustuslepingutele.
- 2.2.** Tingimused kohalduvad koos BTA kindlustuslepingute üldtingimustega (edaspidi Üldtingimused). Vastuolude korral Üldtingimuste ja Tingimuste vahel, juhendatakse alati Tingimustest.
- 2.3.** Tingimustega reguleerimata küsimuste korral juhendatakse võlaõigusseadusest ning teistest vastavat valdkonda reguleerivatest õigusaktidest.
- 2.4.** Vaidluste korral lähtutakse eestikeelsetest tekstidest.
- 2.5.** Ehitus- ja seadmete paigaldustööde kindlustusega antakse kindlustuskaitse ehitus – või paigaldustöö objektile toimunud varakindlustuse ja vastutuskindlustuse kahjujuhtumitele.
- 2.6.** Vastutuskindlustuse kindlustuskaitset võimaldatakse ainult koos varakindlustuse kaitsega, kui kindlustuslepingus pole kokkulepitud teisiti. Kindlustuskaitsete erinev rakendumine määrakse kindlustuspoliisil.

3. ÜLDSÄTTED

Kindlustuslepingu pooled

- 3.1. Kindlustusandja on BTA
- 3.2. Kindlustusvõtja on isik, kes on sõlminud BTA – ga kindlustuslepingu.
- 3.3. Kindlustusvõtjaks saab olla isik, kellel on kindlustushuvi.
- 3.4. Kindlustushuvi omav isik võib muuhulgas olla ehitusettevõtja (peatöövõtja või alltöövõtja), ehitise omanik, ehitise seaduslik valdaja või Tööde tellija.
- 3.5. Kindlustatu on kindlustusvõtja ja/ või volitatud, vajadusel tegevusloastatud juriidiline isik või füüsilisest isikust ettevõtja, kes on märgitud poliisil.
- 3.6. Kindlustusvõtja on kohustatud tutvustama kindlustuslepingu tingimusi kõikidele kindlustatutele.

Kindlustuslepingu sõlmimine

- 3.7. Kindlustuslepingu sõlmimiseks esitab kindlustusvõtja sooviavalduse ja teabe BTA riski hindamise küsimustiku mahus, maakleritellimuse korral peab tellimuses olev teave olema BTA-le riski hindamiseks piisav. Vajadusel võimaldab kindlustatu BTA-l tutvuda ehitustehniliste dokumentide (projektiga, ehitustööde ajagraafikuga jms).
- 3.8. Kindlustusvõtja on kindlustuslepingu sõlmimisel kohustatud esitama BTA-le kindlustusrisiki mõjutavate asjaolude õiged ja täielikud andmed ning teatama kõigist talle teada olevatest kindlustusrisiki mõjutavatest olulistest asjaoludest.

Kindlustusrisiki mõjutavad olulised asjaolud

- 3.9. Kindlustusrisiki mõjutavateks olulisteks asjaoludeks loetakse teavet kindlustatud eseme tüübi, asukoha, ehitusviiside, tähtaegade, seotud tegevuste, materjalide, mehhanismide ning seotud isikute kohta.
- 3.10. Samuti loetakse kindlustusrisiki mõjutavaks oluliseks asjaoluks kindlustuslepingus või selle dokumentides sätestatud, mh kindlustusrisiki puudutavaid lisatingimusi ja eritingimusi, nende täitmist või täitmata jätmist.
- 3.11. Lisaks punktis 3.9. sätestatule loetakse kindlustusrisiki mõjutavateks olulisteks asjaoludeks järgmiseid kindlustusrisiki realiseerumise tõenäosust mõjutavaid tegureid:
 - 3.11.1. Tööde (sh meetodite, tehnoloogiate, menetluste, töövõtete jms) ning materjalide kirjeldus;
 - 3.11.2. Tööde alguse ja lõpetamise aeg;
 - 3.11.3. ehitise või Tööde lõplik maksumus selle valmimisel;
 - 3.11.4. ehitise ja/või Tööde teostamise asukoha täpne aadress või asukoht;
 - 3.11.5. ehitise või Tööde teostamise asukoha valvaga seotud asjaolud;
 - 3.11.6. maa, ehitise või seadmete omandisuhet puudutavad andmed
 - 3.11.7. ehitusloa ja/või Tööde tegemiseks vajaliku registreeringu või loa olemasolu;
 - 3.11.8. loa või litsentsi olemasolu või selle puudumine kindlustatul;
 - 3.11.9. muu kindlustusrisiki realiseerumise tõenäosust mõjutav teave, nt ehitise kasutamine, valvamine, muutmine Tööde tegemise ajal, ehitise või seadme ekspluatatsiooniga seotud teave, Tööde järjekord, Tööde peatumine jms.

Kindlustusperiood

- 3.12. Kindlustusperioodiks võib olla:
 - 3.12.1. ehitusperiood;
 - 3.12.2. ehitusperiood ja sellele järgnev hooldusperiood;
 - 3.12.3. Kindlustusperiood määratakse kindlustuslepingus.

3.13. Kindlustusperiood algab ja lõpeb kindlustuslepingus märgitud tähtpäeval, mitte Tööde alustamisel või lõpetamisel.

Hüvituse vähendamine

3.14. Kui kindlustatu või isik, kelle eest kindlustatu vastutab, on kindlustuslepingut (sh ohutusnõudeid) rikkunud, on kindlustusandjal õigus vähendada kindlustushüvitist või selle maksimisest keelduda, kui seaduse või kindlustuslepingu tingimustega ei ole ette nähtud teisiti.

EHITUS JA SEADMETE PAIGALDUSTÖÖDE KINDLUSTUSE VARAKINDLUSTUSE OSA

4. VARAKINDLUSTUSE KINDLUSTUSKAITSE ULATUS

4.1. Kindlustatud esemeks on:

4.1.1. poliisil märgitud Tööde tegemine;

4.1.2. ehitusplatsil olevad Tööde täitmiseks kasutatavad ehitusmaterjalid ja monteeritavad seadmed.

4.2. Erikokkuleppel on võimalik kindlustada:

4.2.1. olemasolevat vara;

4.2.2. ehitusplatsil Töödega seotud ehitusmasinaid, kraanasid, ehitustööriistu ja muud ehitusplatsi sisseseadet;

4.2.3. hüvitispiiriga saab kindlustada ehitusplatil olevat ajutist ehitist ja/või rajatist;

4.2.4. ajutistes ehitistes asuvat kontoritehnikat ja mööblit;

4.2.5. paigaldustöödel ka seadet, mida remonditakse, taastatakse, muudetakse, kuhu paigaldatakse seadet või mille osi lammutatakse;

4.2.6. tellinguid, töölavasid, käsi-tööriistu, teiseldatavaid tellinguid ja raketisi;

4.2.7. pakkematerjali (konteinerid, kastid, kaubaalused jms);

4.2.8. kindlustatute ja kolmandate isikute isiklike esemeid, dokumente, raha ja muud väärtuslikku vara;

4.2.9. plaane, jooniseid, saatelehti, raha, lepinguid, akte, väärtpapereid, pangatšekke või muid dokumente;

4.2.10. pontoone, õhu- või veesõidukeid ning nendel asetsevaid konstruktsioone või seadmeid;

4.2.11. lisakulusid;

4.2.12. varakindlustuse kindlustusjuhtumi tagajärjel tekkinud koristuskulusid. Koristuskuludeks loetakse mõistlikke ja vältimatuid kulusi. Nimetatud kulud hüvitatakse poliisil määratud ulatuses. Koristuskulusid ei teki kui kindlustatud esemeks on Tööd, mis kätkevad ainult tööobjekti lammutamist;

4.2.13. muid esemeid, millistele omistatakse poliisis spetsiifiline kirjeldus, väärtus, kaitse ulatus ja hüvituspõhimõte.

5. ILMA ERIKOKKULEPPETA EI OLE KINDLUSTATUD JÄRGMISED TÖÖD:

5.1. sillatööd;

5.2. projekteerimistööd;

5.3. vesiehitus või vee peal valmistatavad, paigaldatavad või muudetavad Tööd nagu kaid, kaldakindlustused, tammid, muud veeskatavad konstruktsioonid;

5.4. raudtee-tööd;

5.5. Tööd kaljupinnases;

5.6. tunneli Tööd;

5.7. veejõujaamade ja muude hüdrotehnilised rajatiste rajamine

5.8. sadamaseadmedte ja – ehitiste rajamine;

- 5.9. prügila ja jäätmekäitluse rajatiste Tööd;
- 5.10. Tööd, mis kätkevad ainult tööobjekti lammutamist;
- 5.11. nafta või põlevkivi töötlemisega seotud ehitiste, rajatiste Tööd;
- 5.12. õhuliinide rajamine.

6. ERIKOKKULEPPEL KINDLUSTATAVAD ÜLETUNNI-TÖÖ LISAKULUD

Hüvitatakse kindlustusjuhtumi vahetu ja vältimatu tulemusena tekkinud põhjendatud ületunni-töö lisakulud, mis on tingitud töötamisest väljaspool tööaega ja riiklikel pühadel. Väljaspool tööaega ning öötööl või riiklikel pühadel töötamise kulud on seaduse alusel ettenähtud lisatasud ületunnitöö, öötöö ning riiklikel pühadel töötamise eest. Samuti hüvitatakse materjalide, seadmete tavatranspordi ning kiirtranspordi maksumuse vahe. Lisakulude kindlustuskaitse ei hõlma kulutusi, mis on tehtud projekti, kasutatud või kasutamiseks kavandatud materjalide või teostuse muutmiseks või parendamiseks. Lisakulud hüvitatakse maksimaalselt poliisil märgitud lisakulude piirmäärani.

7. AASTAMAHU KINDLUSTUSLEPINGU KINDLUSTUSKAITSE

- 7.1. Aastamahu kindlustuslepingu alusel kindlustatakse kindlustusperioodi jooksul BTA-le deklareeritud Tööd erinevatel ehituspalsidel.
- 7.2. Aastamahu kindlustuslepinguga lepatakse kokku üldised tingimused, mis kehtivad kõigile aastamahu kindlustuslepinguga kindlustatud esemetele.
- 7.3. Kindlustatud esemeteks on kindlustusperioodi jooksul BTA poolt kehtestatud deklaratsiooni vormil BTA-le esitatud üksikobjektide Tööd järgmistel tingimustel:
 - 7.3.1. Töödega alustatakse kindlustusperioodil;
 - 7.3.2. iga kindlustusobjekti Tööde lõplik maksumus ei ületa kindlustuslepingus sätestatud konkreetse üksikobjekti maksimaalset maksumust;
 - 7.3.3. Tööd ei kesta üle 12 kalendrikuu;
 - 7.3.4. BTA on saatnud deklaratsiooni kinnituse kindlustusvõtjale kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis;
 - 7.3.5. aastamahu kindlustuslepingu kindlustussummaks on kõigi deklareeritud kindlustusobjektide Tööde kindlustussummad kokku;
 - 7.3.6. BTA-l ei ole kahju hüvitamise kohustust, kui kahju tekkis üksikobjektile või lepinguta üksikobjektile, mille kohta BTA ei ole andnud kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis kinnitust.

8. VARAKINDLUSTUSE KINDLUSTUSJUHTUM

- 8.1. Varakindlustuse kindlustusjuhtum on kindlustatud eseme ootamatu ja ettenägematu kahjustumine, hävimine või kaotsimine kindlustuskohas ja kindlustuskaitse kehtivuse ajal põhjusel, mis ei ole Tingimustes välistatud.
- 8.2. Kindlustusjuhtumiks ei ole kindlustus – ega hooldusperioodil:
 - 8.2.1. **Tööviga.** BTA ei hüvita kahju, mis tekib mittekohaste või ebakvaliteetsete Tööde ümbertegemisest või parandamisest. Eelmises lauses nimetatud välistus ei laiene nõuetekohaselt ehitatud kindlustatud ehitise osale. Mittekohaste või ebakvaliteetsete Tööde tagajärjel nõuetekohaselt ehitatud kindlustatud ehitise osale tekkinud kahjustuste ümbertegemise või parandamise kulud hüvitatakse;
 - 8.2.2. **Ebakvaliteetne toode või materjal.** Ei hüvitata kahju või kulu, mis tekib puudusega toote, mittekohase või ebakvaliteetse materjali asendamiseks kohase või kvaliteetse toote või materjaliga. Eelnevas lauses nimetatud välistus ei laiene nõuetekohaselt ehitatud kindlustatud ehitise osale. Puudusega toote, mittekohase või ebakvaliteetse materjali tagajärjel nõuetekohaselt ehitatud, kindlustatud ehitise osale, tekkinud kahjustuste ümbertegemise või parandamise kulud hüvitatakse;
 - 8.2.3. **Projekti või joonise vead.** Ei hüvitata kahju või kulu, mis tekib puuduliku või mittekohase projekti, pinnaseuuringu, plaani, joonise, arvutuse või spetsifikatsioonivigade ümber tegemiseks või parandamiseks. Ei hüvitata eelmises lauses nimetatud põhjustel kindlustatud tööobjekti või selle osa ümbertegemise või parandamise kulusid. Nimetatud välistus ei laiene nõuetekohaselt ehitatud kindlustatud tööobjekti osale. Projekti või joonise vea tagajärjel nõuetekohaselt ehitatud kindlustatud ehitise osale tekkinud kahjustuste ümbertegemise või parandamise kulud hüvitatakse;

- 8.2.4. Pikaajaline protsess.** Ei hüvitata kahju, mis on tingitud kulumisest, roostetamisest, sööbimisest, riknemisest, mädanemisest, hallitamisest, seenhaigusest, oksüdeerumisest, materjali väsimisest, kõdunemisest, niiskusest, materjali värvuse ja lõhna muutumisest, materjali kuivamisest ja muutustest struktuuris ja viimistluses või muust sarnasest pikaajalisest protsessist. Nimetatud protsessi tagajärjel valmistatava tööobjekti muule osale või muule kindlustatud varale, mis ei ole kahjustunud eelnimetatud põhjustel, tekkinud kahjustused hüvitatakse;
- 8.2.5. Hooldustööde kulud.** Ei hüvitata masina või seadme hooldamise ja seadistamise, detailide, tarvikute vahetamise või remontimise kulusid;
- 8.2.6. Süütegu.** Ei hüvitata kahju, mille on põhjustanud kolmanda isiku poolt toime pandud süütegu, v.a vargus, rööv või asja tahtlik kahjustamine või hävitamine. Käesolevas punktis nimetatud mõistete tõlgendamisel ja sisustamisel lähtutakse Karistusseadustikus nendele mõistetele antud sisust;
- 8.2.7. Kadumine.** Ei hüvitata kahju, mis on põhjustatud kindlustatud eseme või selle osa(de) kadumisest, välja arvatud vargus või rööv;
- 8.2.8. Töövahendite seadmerike.** Ei hüvitata töövahendite või nende osade remondi või asendamise kulu, mis on otseselt põhjustatud töövahendite sisemisest mehaanilisest või elektrilisest rikkest või häirest, sisemisest plahvatusest või ekspluatatsiooni veast;
- 8.2.9. Lõhkamistööd.** Ei hüvitata kahju, mille on põhjustanud lõhkamis – või sellega kaasnevad kaevetööd või lõhkeaine käitlemisel toimunud plahvatus;
- 8.2.10. Üleujutus.** Ei hüvitata kahju, mille on põhjustanud mistahes üleujutus, sh veekogu veepinna tõus, lainetus tormituule tagajärjel, jää liikumine või kuhjumine, kevadine kõrgvesi lume sulamisel, paduvihm. Üleujutus on ajutine veepinna tõus ja vee kandumine tavapäraselt kuivale maale, samuti ajutine vee kogunemine või vee poolt kantud esemete või ainete kuhjumine tavapäraselt kuivale maale;
- 8.2.11. Kaudne, mitterahaline kahju/Trahvid ja viivised.** Ei hüvitata kahju, mis tuleneb lepingulise kohustuse rikkumisest või ei ole käsitletavad otsese varalise kahjuna, sh saamata jäänud tulu, leppetrahvid, viivised, intressid, maksud.

9. VARAKINDLUSTUSE KINDLUSTUSSUMMA

- 9.1.** Ehitus – ja seadmete paigaldustööde kindlustussumma on Tööde lepinguline ehitusmaksumus, mis määratakse poliisil.
- 9.2.** Erikokkuleppel kindlustatavate esemete ja lisakulude kindlustussumma on määratud poliisil.
- 9.3.** Kindlustuslepingus võib olla kokku lepitud nii varakahju üksikjuhtumi maksimaalne hüvitispiir, kui ka kogu kindlustusperioodi hüvitispiir.
- 9.4.** Aastaseks ehitustööde mahuks sõlmitud lepingus märgitud kindlustussumma ja hüvitispiirid kehtivad kõigi kindlustusperioodil kindlustatud Tööde, erikokkuleppel kindlustatavate esemete ja lisakulude kohta kokku.
- 9.5.** Tööde, ehitusmasinate, tööriistade, ajutiste ehitiste, ehitusplatsi sisseseadete, kontoriseadmete, mööbli ning muu kindlustatud esemete, mille juures pole poliisil hüvitispiiri (esmariski) märke, kindlustusväärtus on alati taastamisväärtus.
- 9.6.** Kindlustussumma väheneb kindlustusperioodil iga väljamakstud kindlustushüvitise võrra.
- 9.7.** Kindlustusvõtja on kohustatud esitama õiged ja asjakohased kindlustussummad.
- 9.8.** Kui kindlustusperioodi jooksul hüvitab BTA kogu kindlustussumma, siis loetakse kindlustusleping kindlustushüvitise väljamakse hetkest täidetuks ning leping lõpeb.

10. ALAKINDLUSTUS JA ÜLEKINDLUSTUS

- 10.1.** Juhul, kui kindlustuslepingus sätestatud kindlustussumma on väiksem kui kindlustatud eseme kindlustusväärtus kindlustusjuhtumi hetkel, rakendub alakindlustamise tingimus: kahjusumma korrutatakse läbi kindlustussumma ja kindlustusobjekti kindlustusväärtuse jagatisega.
- 10.2.** Alakindlustust ei kasutata esmariski ehk hüvituspiiri rakendamisel ning erikokkuleppel võib alakindlustuse rakendumist piirata.
- 10.3.** Juhul, kui kindlustuslepingus sätestatud kindlustussumma on suurem kui kindlustusväärtus („ülekindlustus“), ei ületa selle kindlustuslepingu alusel makstav kindlustushüvitis kindlustusväärtust.

- 10.4.** Juhul, kui kindlustatule hüvitatakse sama kahju eest mitme kindlustuslepingu alusel („topeltkindlustus“), maksab iga kindlustusandja hüvitist vastavalt oma vastutuse osakaalule, kusjuures kindlustushüvitiste kogusumma ei või ületada tekkinud kahju rahalist väärtust.

11. KINDLUSTATUD TÖÖDE HOOLDUSPERIOODI KINDLUSTUSKAITSE

- 11.1.** Kindlustuslepingus võib kokku leppida nii kindlustatud Tööde hooldusperioodi kindlustuskaitse, kui ka laiendatud hooldusperioodi kindlustuskaitse.
- 11.2.** Kindlustatud Töö hooldusperioodi kindlustuskaitse laieneb kahjule, mis tekkis kindlustatud Tööde hooldusperioodil hooldustööde tegemise tagajärjel nõuetekohaselt ehitatud või paigaldatud ehitisele või selle osale. Kindlustuskaitse ei laiene puudulikule või ebakvaliteetsetele Töödele, sobimatule või ebakvaliteetsele materjalile, mis vajab asendamist, parandamist, ümbertegemist või kõrvaldamist.
- 11.3.** Kindlustatud Tööde hooldusperioodi kindlustuskaitse kohaldub ainult siis, kui samaaegselt esinevad järgmised tingimused:
- 11.3.1.** kahju on tekkinud hooldustööde tegemise tagajärjel, sh Tööde sobimatu materjali parandamisel, ümbertegemisel või Tööde puuduste kõrvaldamisel Hooldusperioodil;
 - 11.3.2.** kahju on tekkinud pärast Tööde vastuvõtmist;
 - 11.3.3.** kahju on tekkinud nõuetekohaselt ehitatud ehitisele või selle osale.

12. LAIENDATUD HOOLDUSPERIOODI KINDLUSTUSKAITSE

- 12.1.** Laiendatud hooldusperioodi kindlustuskaitse laieneb kahjule, mis lisaks hooldusperioodile on tekkinud ehitusperioodil tehtud Töödele, kuid mitte tööveale ega ebakvaliteetsele materjalile, tootele.
- 12.2.** Laiendatud hooldusperioodi kindlustuskaitse kohaldub ainult siis, kui samaaegselt esinevad kõik järgmised tingimused:
- 12.2.1.** kahju on tingitud Tööde puudulikust teostamisest või sobimatu materjali kasutamisest ehitusperioodil;
 - 12.2.2.** kahju on tekkinud pärast Tööde vastuvõtmist;
 - 12.2.3.** esineb otsene põhjuslik seos hooldustööde tegemise või puuduliku ehitustöö või sobimatu materjali kasutamise ja tekkinud kahju vahel;
 - 12.2.4.** kahju on tekkinud nõuetekohaselt ehitatud ehitisele või selle osale.

13. HOOLDUSPERIOODI KESTUS

- 13.1.** Kui kindlustuslepingus ei ole teisiti kokku lepitud, siis kehtib hooldusperioodile kindlustuskaitse 24 järjestikust kuud.
- 13.2.** Kindlustuskaitse algab poliisil märgitud hooldusperioodi alguskuupäeval või ennetähtaegselt, ehitustööde vastuvõtmisel.
- 13.3.** Kindlustuskaitse lõpeb poliisil märgitud hooldusperioodi lõppkuupäeval või hooldusperioodi möödumisel.
- 13.4.** Kui Tööd katkestatakse, peatatakse või ei anta objekti tähtaegselt üle, ja kindlustuslepingus on kokku lepitud laiendatud hooldusperioodi kindlustuskaitse, siis laiendatud hooldusperioodi kindlustuskaitse ilma erikokkuleppeta ei jõustu.

14. VÄLISTUSED

- 14.1.** Kui poliisil ei ole kokkulepitud teisiti, ei hüvitata BTA kahju, mis tuleneb:
- 14.1.1.** kolmanda isiku (va tellija) asja hävimisest, kahjustumisest või kadumisest ajal, mil kindlustatu seda valdas, (haldas, hoidis, vedas, üüris, rentis, laenas, kasutas või töötles), sõltumata sellest, kas kindlustatu valdus oli seaduslik või ebaseaduslik;
 - 14.1.2.** Tööde tagajärjel tekkinud vajumise, varisemise, pragunemise, murdumise, vibratsiooni, toetuse puudumise, ebapiisavuse või eemaldamise tõttu;
 - 14.1.3.** kindlustatud põhjustavad kahju üksteisele, v.a ristvastutuse korral;

- 14.1.4.** puudulikust või mittekohasest projektist, pinnaseuuringust, plaanist, joonisest, arvutusest või spetsifikatsioonist;
- 14.1.5.** kolmandale isikule kindlustusperioodil tehtud tööveast, kuid kahju ilmneb hooldusperioodil või hiljem;
- 14.1.6.** vee või õhusõidukite ehituse ja/või remonttöödest.

15. ERANDITETA EI HÜVITATA:

- 15.1.** kahju, kui tegemist ei ole kindlustusjuhtumiga;
- 15.2.** kahju, mille kindlustatu on põhjendanud kahjustatud isikule tahtlikult;
- 15.3.** kahju, mis põhineb sündmusel, millest kindlustatu-oli või pidi olema teadlik enne kindlustuslepingu sõlmimist;
- 15.4.** kahju, mis kuulub hüvitamisele liikluskindlustuse või muu kohustusliku vastutuskindlustuse alusel;
- 15.5.** kahju, mis on põhjustatud liikluskindlustuse seaduse alusel kindlustamisele mitte kuuluva sõiduki kasutamisest, v.a juhul, kui nimetatud sõidukiga on tekitatud kahju tööobjektile;
- 15.6.** kahju, mis on põhjustatud ükskõik millise vee- või õhusõiduki valdamisest või kasutamisest;
- 15.7.** kahju, mis tuleneb kindlustatu-lepingulise kohustuse rikkumisest, sh intressid, viivised ja leppetrahvid, samuti muu kaudne ning puht majanduslik kahju;
- 15.8.** kahju, mille eest kindlustatu vastutab kahjustatud isiku ees lepingust või seadusest tuleneva garantii alusel;
- 15.9.** kahju, mis on põhjustatud tööobjektile või selle lähiümbruses kolmandale isikule, kuid mille tekkimine ei ole seotud kindlustatud Töödega;
- 15.10.** kahju, kui kindlustatu vastu esitatud nõue on aegunud;
- 15.11.** kahju, mis on tingitud kindlustatu pankrotist või maksejõuetusest;
- 15.12.** kahju, mille eest vastutab kindlustatu alusetu rikastumise sätete alusel;
- 15.13.** kahju, mille eest vastutab kindlustatu käsundita asjaajamise sätete alusel;
- 15.14.** kahju, mille eest vastutab kindlustatu ohtliku ehitise või asja omanikuna.

16. VARAKAHJU OMAVASTUTUS

- 16.1.** Omavastutus on kindlustuslepingus kokkulepitud osa kahjust (rahasummana või protsendina kahjusummast), mille võrra vähendatakse BTA täitmiskohustust iga kindlustusjuhtumi korral.
- 16.2.** Kindlustuslepingus võib olla kokku lepitud mitu omavastutust ja erinevatel riskidel võib olla erinev omavastutus.
- 16.3.** Juhul, kui ühe kindlustusjuhtumi tõttu on saanud kahjustada rohkem kui üks sama kindlustuslepingu alusel kindlustatud, erineva omavastutusega kindlustustatud ese, siis rakendatakse ühte, suurimat omavastutust.

EHITUS JA SEADMETE PAIGALDUSTÖÖDE KINDLUSTUSE VASTUTUSKINDLUSTUSE OSA

17. VASTUTUSKINDLUSTUSE KINDLUSTUSKAITSE ULATUS

- 17.1.** Vastutuskindlustuse kindlustuskaitse kohaldub üksnes koos varakindlustuse kindlustuskaitsega.
- 17.2.** Vastutuskindlustuse kindlustusjuhtumiks on kindlustatu poolne õigusvastane kahju tekitamine kolmandale isikule, kui on täidetud kõik järgmised eeldused:
 - 17.2.1.** kahju on tekkinud kindlustatu õigusvastase käitumise tagajärjel seoses poliisil märgitud Tööde tegemisega;
 - 17.2.2.** kindlustusjuhtum on toimunud poliisil märgitud Tööde tegemise asukohas;
 - 17.2.3.** kindlustatu vastutab kahju tekkimise eest seaduse alus
 - 17.2.4.** esineb põhjuslik seos kindlustatu õigusvastase teo ning tekkinud kahju vahel;
 - 17.2.5.** nõue esitati kindlustusperioodil või poliisil määratud nõudest teatamise perioodil;
 - 17.2.6.** nõue ja selle aluseks olev kahju on tõendatud.

- 17.3.** Kõik ühest vastutuskindlustuse kindlustusjuhtumist tekkinud kahjujuhtumid loetakse üheks kindlustusjuhtumiks, millele kehtib üksikjuhtumi kindlustussumma. Kindlustusjuhtumi tekkimise ajaks loetakse Tingimuste kohaselt kindlustatu õigusvastase teo toimepanemiseaeg.
- 17.4.** Tingimuste kohaselt käsitletakse kindlustatutena ka kindlustatu töotajaid ning tema seaduslikke esindajaid.
- 17.5.** Töötaja on füüsiline isik, kellega kindlustatu on sõlminud töölepingu ning kes on kohustunud tegema tööd kindlustatu juhtimisel ja korraldustel.
- 17.6.** Kindlustatu seaduslikeks esindajateks on kindlustatu juhatuse või seda asendava organi liikmed.
- 17.7.** Kui kindlustusvõtja kindlustab kolmanda isikuga seotud riski, on kindlustatu ja kindlustusvõtja vaadeldavad kindlustuslepingu pooltena ning nende poolt üksteisele tekitatud kahju ei kuulu vastutuskindlustuse sätete alusel hüvitamisele, välja arvatud ristvastutuse erikokkuleppe korral.
- 17.8.** Kindlustuslepinguga ei loeta automaatselt kindlustatuks neid juriidilisi või füüsilisi isikuid, keda kindlustatu kasutab Töö tegemisel ning kelle põhjustatud kahju eest vastutab kindlustatu seaduse alusel nagu enda poolt tekitatud kahju eest (näiteks alltöövõtjad), v.a erikokkuleppe alusel.
- 17.9.** Kolmandaks isikuks (kahjustatud isikuks) pole kindlustusvõtja ega kindlustatu
- 17.10.** Vastutuskindlustuse kindlustusjuhtumiks loetakse ka olukorda, kus kindlustatu põhjustab kahju raske hooletuse tõttu, kuid seda mitte mingil juhul Tingimustes sätestatud ohutusnõudeid rikkudes.
- 17.11.** Vastutuskindlustus hüvitab ainult järgmised kahjud:
- a) Isikukahju mis on kahju tekitamine kolmanda isiku tervise kahjustumise, kehavigastuste tekitamise või surma tõttu;
 - b) Varakahju mis on kahju tekitamine kolmanda isiku asja kahjustumise, hävimise või kadumise tõttu.

18. VASTUTUSKINDLUSTUSE KINDLUSTUSPERIOOD

- 18.1.** Kui poliisil pole kokkulepitud teisti, siis vastutuskindlustuse kindlustusperioodiks on kindlustatud Tööde ehitusperiood.
- 18.2.** Õigusvastase kahju tekitamise ajaks loetakse ajahetke, mil kahjustatud isikul tekkis kindlustatu õigusvastase teo tõttu seadusest tulenev kahju hüvitamise nõue.
- 18.3.** Kahjustatud isiku kahju hüvitamise nõue kindlustatu vastu peab olema tekkinud ehitusperioodil või erikokkuleppel hooldustööde või laiendatud hooldustööde perioodil. Kahju tekkimise ajaks ei loeta pelgalt kahjustatud isiku poolt kindlustusperioodil kindlustatud isikule nõude esitamise fakti.

19. ERIKOKKULEPPEL SÕLMITAVAD VASTUTUSKINDLUSTUSE KAITSED

- 19.1.** Ristvastutus. Ristvastutuse kaitse erikokkuleppel loetakse kõik kindlustatud üksteise suhtes kolmandateks isikuteks ning nende Töödest põhjustatud vastastikkused varakahju nõuded kuuluvad hüvitamisele Tingimustes sätestatud korras.
- 19.2.** Hooldusperioodi vastutuskindlustus. Hooldusperioodi vastutuskindlustuse juhtumiks on kindlustatu õigusvastane tegu mille eest kindlustatu vastutab seaduse alusel, hooldus-, reguleerimis või korrastustööde tegemisel. Hooldusperioodi vastutuskindlustuse kindlustuskaitse juhtumiks ei loeta ehitusperioodil teostatud ebakvaliteetsete või mittevastavate Tööde tagajärjel kolmandale isikule hooldusperioodil või hiljem tekkinud kahju.
- 19.3.** Laiendatud hooldusperioodi vastutuskindlustuse kindlustusjuhtumiks on kindlustatu poolt laiendatud hooldusperioodil teostatud Tööde käigus kolmandale isikule põhjustatud isiku – või varakahju, mille eest kindlustatu vastutab seaduse alusel.
- 19.4.** Hüvitatakse ootamatu, avariilise ja kuni 72 tundi kestva keskkonnareostuse likvideerimise kulud kolmandale isikule.

20. PEATÖÖVÕTJA VASTUTUSKINDLUSTUS

- 20.1.** Peatöövõtja vastutuskindlustuse erikokkuleppel on kindlustusjuhtumiks Tööde teostamise käigus kolmandale isikule (kahjustatud isikule) kindlustusperioodil kindlustatu palgatud alltöövõtjate põhjustatud isiku- või asjakahju, mille põhjustamise eest vastutab peatöövõtjast kindlustatu seaduse alusel.

- 20.2.** Täiendavalt ehitusperioodi vastutuskindlustuse nõuetele on peatöövõtja vastutuskindlustuse kindlustusjuhtumi toimumise korral kindlustushüvitise maksmiseks vajalik järgmiste eelduste samaaegne esinemine:
- 20.2.1.** kahjustatud isik nõuab kahju hüvitamist seaduse alusel otse kindlustusvõtjalt;
 - 20.2.2.** kindlustusvõtjal on seadusest või lepingust tulenev õigus nõuda täies ulatuses kahju hüvitamist kahju põhjustanud alltöövõtjalt;
 - 20.2.3.** kindlustusvõtja loovutab kahju hüvitise nõude BTA-le.

21. VASTUTUSKINDLUSTUSE VÄLISTUSED

- 21.1.** Kui poliisis ei ole kokkulepitud teisiti, siis ei hüvitata:
- 21.1.1.** kahju, mis tuleneb kolmanda isiku vara hävimisest, kahjustumisest või kadumisest ajal, mil see asus kindlustatu valduses (haldas, hoidis, vedas, üüris, rentis, laenas, kasutas või töötles), sõltumata sellest, kas valdus oli seaduslik või ebaseaduslik;
 - 21.1.2.** kahju, mis on põhjustatud kolmandale isikule kindlustatud Tööde tagajärjel tekkinud vajumise, varisemise, pragunemise, murdumise, vibratsiooni, toetuse puudumise, ebapiisavuse või eemaldamise tõttu;
 - 21.1.3.** kahju, mida kindlustatud põhjustavad üksteisele, v.a ristvastutuse erikokkuleppe korral;
 - 21.1.4.** kahju, mis tekib puudulikust või mittekohasest projektist, pinnaseuringust, plaanist, joonisest, arvutusest või spetsifikatsioonist;
 - 21.1.5.** kahju, mille kindlustatu on põhjustanud kolmandale isikule kindlustusperioodil ebakvaliteetsete või mittevastavate Tööde tõttu, kuid kahju tekib hooldusperioodil või hiljem;
 - 21.1.6.** kahju, mis tekkis puudulikust või mittekohasest nõuandest, järelvalvest, eeskirjast või juhendis;
 - 21.1.7.** kahju, mis on seotud veesõidukite ehituse ja remonttöödega.

22. ERANDITETA EI HÜVITATA:

- 22.1.** kahju, mille kindlustatu on põhjustanud kahjustatud isikule tahtlikult;
- 22.2.** kahju, mis põhineb sündmusel, millest kindlustatu oli või pidi olema teadlik enne kindlustuslepingu sõlmimist;
- 22.3.** kahju, mis kuulub hüvitamisele liikluskindlustuse või muu kohustusliku vastutuskindlustuse alusel;
- 22.4.** kahju, mis on põhjustatud liikluskindlustuse seaduse alusel kindlustamisele mitte kuuluva sõiduki kasutamisest, v.a juhul, kui nimetatud sõidukiga on tekitatud kahju tööobjektile;
- 22.5.** kahju, mis on põhjustatud ükskõik millise vee- või õhusõiduki valdamisest või kasutamisest;
- 22.6.** kahju, mis tuleneb kindlustatud isiku lepingulise kohustuse rikkumisest, sh intressid, viivised ja leppetrahvid;
- 22.7.** kahju, mille eest kindlustatu vastutab kahjustatud isiku ees lepingust või seadusest tuleneva garantii või sotsiaalkindlustuse alusel;
- 22.8.** kahju, mis on põhjustatud tööobjektile või selle lähiümbruses kolmandale isikule, kuid mille tekkimine ei ole seotud kindlustatud Tööga;
- 22.9.** kahju, kui kindlustatu vastu esitatud nõue on aegunud;
- 22.10.** kahju, mis on tingitud kindlustatu pankrotist või maksejõuetusest;
- 22.11.** kahju, mille eest vastutab kindlustatu alusetu rikastumise sätete alusel;
- 22.12.** kahju, mille eest vastutab kindlustatu käsundita asjaajamise sätete alusel;
- 22.13.** kahju, mille eest vastutab kindlustatu ohtliku ehitise või vara omanikuna;
- 22.14.** kahju, mille eest vastutab kindlustatu ehitise või maa omanikuna;
- 22.15.** kahju, mille eest vastutab kindlustatu tootja vastutuse alusel;
- 22.16.** mittevaralist kahju;
- 22.17.** otsest ega kaudset finantskahju kahju.

23. ÕIGUSABI KULUD

- 23.1.** Vastutuskindlustus katab muuhulgas kindlustatu, kelle vastu on esitatud nõue, poolt kantud kohtu ning kohtuvälised õigusabi kulud, kui need olid põhjendatud ja vajalikud kindlustatu kaitsmiseks vastutuskindlustuse nõuete vastu. Õigusabi kulude hüvitispiir on 10% vastutuskindlustuse kindlustussummast kui ei ole teisti kokkulepitud.
- 23.2.** Kindlustatu vastu esitatud nõuete tõrjumiseks vajalikud õigusabikulud hüvitatakse järgmiste tingimuste koosinemisel:
- 23.2.1.** kindlustatu vajab õigusabi Tööde käigus kolmandale isikule põhjustatud õigusvastasest teost tulenevate nõuete tõrjumiseks;
- 23.2.2.** ei esine ühtegi nimetatud piirangut, mis välistavad BTA hüvitamise kohustuse;
- 23.2.3.** kindlustatule õigusabi osutav isik on BTA-ga eelnevalt kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis kooskõlastatud.
- 23.3.** Hüvitamisele kuuluvad nii kohtu- kui ka kohtuvälised õigusabikulud, mis on tehtud kindlustatu kaitseks ka juhul, kui tema vastu esitatud nõue osutub hiljem alusetuks.
- 23.4.** Hüvitamisele kuuluvad ka kriminaal- ja haldusmenetluses kindlustatu huvide kaitseks kantavad kulud, kui menetluse asjaolud võivad saada aluseks kindlustatu õigusvastasest teost tulenevale tsiviilõiguslikule vastutusele kahjustatud isiku ees.

24. KULUTUSED EKSPERTIISIDELE

- 24.1.** Ekspertiisikulud kuuluvad hüvitamisele järgmiste tingimuste koosinemisel:
- 24.1.1.** kindlustatu vajab ekspertiisi Tööde käigus kolmandale isikule põhjustatud õigusvastasest teost tuleneva nõude tõrjumiseks;
- 24.1.2.** ekspertiisi teostamine on vajalik kahju tekkimise põhjuse, ulatuse või suuruse määramiseks;
- 24.1.3.** ei esine ühtegi nimetatud piirangut, mis välistavad BTA hüvitamise kohustuse.
- 24.2.** BTA hüvitab kindlustatu ekspertiisikulude kulude kooskõlastamisel kokkulepitud ajal.

25. KINDLUSTUSHÜVITUSE NÕUDEÕIGUS JA NÕUDE ESITAMISE TÄHTAEG

- 25.1.** Kui kindlustatud on kolmanda isikuga seotud kindlustusriski ei saa kolmas isik eitada nõuet BTA-le ilma kindlustusvõtja või kindlustatu nõusolekuta.
- 25.2.** Vastutuskindlustuse nõuetest teatamise periood.
- 25.3.** Kui ei ole kokku lepitud teisiti, siis tuleb ehitus- ja seadmete paigaldustööde kindlustuse vastutuskindlustuse kahjustest teatada hiljemalt 3 kuud pärast vastutuskindlustuse kindlustusperioodi lõppemist.

26. VASTUTUSKINDLUSTUSE OMAVASTUTUS

- 26.1.** Vastutuskindlustuse omavastutus on märgitud poliisil.
- 26.2.** Omavastutuse on kokkulepitud osa kahjust, mille võrra vähendatakse kindlustushüvitist. Lepingus võib olla mitu omavastutust ning erinevatel riskidel võib olla erinev omavastutus.
- 26.3.** Omavastutus rakendub iga kindlustusjuhtumi korral.
- 26.4.** Ühest ja samast vastutuskindlustuse kahjust tulenevatele nõuetele rakendatakse ühte (suurimat) omavastutust.

27. KINDLUSTUSVÕTJA ON KAHJUJUHTUMI TOIMUMISEL KOHUSTATUD:

- 27.1.** tarvitusele võtma abinõud kahju edasiseks piiramiseks ja võimalike lisakulude vältimiseks;
- 27.2.** tegutsema vastavalt õigusaktides sätestatud korrale ja olenevalt juhtumi iseloomust teatama sellest viivitamata politseile, päästeasutusele või muule vastavaid päastetöid või juhtumi asjaolude uurimist teostavale pädevale asutusele;
- 27.3.** tarvitusele võtma abinõud juhtumi asjaolude selgitamiseks (muuhulgas aitama välja selgitada kahju võimaliku põhjuse, kahju tekitaja ja tunnistajate andmed);teatama kindlustusjuhtumist kindlustajalele esimesel

võimalusel, kuid mitte hiljem kui 5 tööpäeva jooksul pärast kindlustusjuhtumist teadasaamist ning esitama BTA-le enda valduses oleva teabe ja dokumendid kahju tekkimise põhjuste ja kahju suuruse kohta;

- 27.4.** jätta sündmuskoht võimaluse piires puutumata ning kooskõlastama kindlustajaga esindaja saabumise aeg kahjustatud kindlustatud vara üle vaatamiseks ja kahju hindamiseks ning võimaliku kindlustusjuhtumi toimumises veendumiseks ja selle asjaolude täpsustamiseks. Kui esindaja annab kindlustatud eseme või selle jäänuste kaitsmise kohta juhiseid, tuleb need täita;
- 27.5.** esitama kindlustajale kõik olemasolevad dokumendid, tõendid ja täieliku teabe, mida on vaja kahjude eest vastutavate isikute vastu nõude esitamiseks ning tegema kindlustajaga koostööd viimasele üle läinud tagasinõude õiguse teostamisel. Vastutuskahju korral on kindlustusvõtja vastutuse määra kindlakstegemiseks kohustatud esitama andmed nõude esitaja, nõude asjaolude, tõendite ja eeldatava suuruse kohta. Kindlustusjuhtumi tõendamise kohustus lasub kindlustusvõtjal ning ta peab selleks täitma kindlustaja juhiseid.

28. EHITUS JA SEADMETE PAIGALDUSTÖÖDE KINDLUSTUSE OHUTUSNÕUDED

- 28.1.** Töid tuleb teostada vastavalt töövaldkonna õigusaktidele, ehitusnormidele ning projektikohaselt, järgides tööjooniseid, paigaldusjuhiseid, projekteerija juhiseid ning head ehitustava.
- 28.2.** Tööde tegemiseks peab olema õigusaktidega ettenähtud ehitusluba või kohaliku omavalitsuse kirjalik nõusolek.
- 28.3.** Tööde teostamine tuleb dokumenteerida.
- 28.4.** Ehitusplats peab olema piiratud, suletud ja tähistatud nii, et oleks takistatud kolmandate isikute pääs ehitusplatsile.
- 28.5.** Tööde teostamise ajal tuleb rakendada meetmeid liiklejate ohutuse tagamiseks ehitusplatsi vahetus läheduses.
- 28.6.** Kahju tekkimise ohu ilmnemisel tuleb alusitada kaitse- ja päästetegevusega (nt. paigutada ümber vara, kui seda ähvardab veetaseme tõus, torm, maalihe vms).
- 28.7.** Ehitise lahtised avad (avatud katus, aknaavad jms) peavad sademetest tingitud kahju vältimiseks olema kaetud ajutise kattega. Kate peab olema sademekindel, kindlalt kinnitatud ning peab olema tagatud sadevete äravool.
- 28.8.** Kindlustusobjekti projekteerimisel, ehitustööde planeerimisel ja teostamisel tuleb arvestada ilmastikunähtuste, nagu üleujutus, tormid jms ettenähtava esinemissagedusega ja ulatusega kindlustuskohas.
- 28.9.** Tuleohutus ja tuletööd:
- 28.9.1.** Ehitusel peab olema määratud tuleohutuse eest vastutav isik.
- 28.9.2.** Tulekahju puhuks peab olema koostatud kirjalik tegevusplaan, millest peavad olema instrueeritud kõik töötajad. Tegevusplaan peab muuhulgas sisaldama juhtnõore inimeste päästmiseks, tulekahjust teatamiseks, esmaste tulekustutusvahendite kasutamiseks ja tulekahju korral muude toimingute teostamiseks.
- 28.9.3.** Kindlustuskoht peab olema varustatud esmaste tulekustutusvahenditega vastavalt kehtivatele õigusaktidele. Esmased tulekustutusvahendid peavad olema igal ajal töökorras. Esmaste tulekustutusvahendite asukohad peavad olema selgelt märgistatud ja hõlpsalt ligipääsetavad.
- 28.9.4.** Tuletööd. Tuletööde teostamisel järgitakse õigusakte. Tuletööde korraldamiseks ajutisel töökohal väljastatakse tuletööde luba. Tuletööde teostamisel koristatakse ümbritsev ala tuleohtlikest jätmetest ja esemetest ning töökoha läheduses asuvad tuleohtlikud konstruktsioonid kaetakse katte või vaheseinaga või pihustatakse veega üle. Töökoht peab olema varustatud esmaste tulekustutusvahenditega. Tööde teostamise ajal ja pärast nende lõpetamist peab tuletööde kohas ja seda ümbritseval alal olema tagatud järelevalve. Eespool mainitud ettevaatusabinõud kehtivad selliste tuletööde suhtes nagu keevitamine, leeklõikamine, lahtise leegiga polümeerkatmine, metallilõikamine, kuuma õhujoaga töötamine ja muud tööd, mille käigus temperatuur tõuseb üle 200°C või tekivad sädemed.
- 28.9.5.** Lõhkamistöde tegemisel tuleb järgida kehtivaid erinõudeid.
- 28.9.6.** Kõrge tuleohtlikkusega ainete või plahvatusohtlike ainete käitlemisel tuleb järgida nende ainete käitlemiseks kehtestatud nõudeid.
- 28.9.7.** Tuletõrjervee allikad peavad olema selgelt märgistatud ja aastaringselt ligipääsetavad.
- 28.10.** Puhtus ja korrashoid:
- 28.10.1.** Tuleohutuse tagamiseks tuleb kindlustuskoha ruumid ja territoorium puhastada tuleohtlikust prahist ja muust mittevajalikust.
- 28.10.2.** Tuleohtlike jätmeid tuleb hoida ohutus kauguses või tulekindlates hoidlates.

- 28.10.3.** Tööde tegemisel tuleb kasutusele võtta tolmu levimist takistavad meetmed. Hoone piirkond, kus teostatakse Töid, tuleb muust hoonest eraldada, et vältida kahjulike mõjude levikut (tolm, pritsmed, sädemed, tule levik jms).
- 28.11.** Suitsetamine. Suitsetamine on lubatud ainult suitsetamist lubava sildiga märgistatud kohas. Suitsetamise koht peab olema varustatud ohutusnõuetele kaetud tuhatoosidega, mida tühjendatakse regulaarselt. Suitsetamine on keelatud kohas, kus on tuleohtlikke või plahvatusohtlikke aineid.
- 28.12.** Ladustamine:
- 28.12.1.** Ladustamiskohtade valikul tuleb arvestada ehitusmaterjalide tuleohtlikkust ja tulekahju levimise võimalikkust.
- 28.12.2.** Tuleohtlikud ja kergesti süttivad materjalid tuleb ladustada teistest materjalidest eraldi.
- 28.12.3.** Hoonete seinte lähedusse ei tohi ladustada tuleohtlikke aineid, materjale, masinad või seadmeid. Kuja laius peab vastama Eesti Vabariigis kehtivate õigusaktidega kehtestatud nõuetele.
- 28.12.4.** Ehitusmaterjali ladustamise kohale tuleb tagada juurdepääs.
- 28.12.5.** Ehitusmaterjale tuleb ladustada selliselt, et nad oleks kaitstud maapinnast lähtuva niiskuse ning ilmastikuolude eest. Ilmastikuolude suhtes tundlike materjale tuleb kaitsta (katta kinni, tagada vajalik tuulutus vms).
- 28.12.6.** Tuleohtlikke vedelikke ja kergestisüttivaid aineid hoitakse töötegemise kohas minimaalses koguses, mis on vajalik tööülesannete täitmiseks ning mis ei ületa ühe tööpäeva tarvidust.
- 28.12.7.** Tuleohtlikke vedelikke ja kergesti süttivaid aineid tuleb hoida hermeetiliselt suletavas taaras.
- 28.13.** Elektriseadmete ja ajutiste kütteseadmete kasutamine:
- 28.13.1.** Ajutiste kütteseadmete kasutamisel järgitakse seadmete kasutusjuhendit. Ajutisi kütteseadmeid ei tohi jätta järelevalveta. Kütteseadmete paigaldamisel järgitakse nende kohustuslikku ohutuse kaugust. Ajutised kütteseadmed tuleb kindlalt kinnitada ja neid ei tohi kinni katta.
- 28.13.2.** Elektriseadmete rikked kõrvaldatakse viivitamatult. Elektriseadmed, mida väljaspool tööaega ei kasutata, lülitatakse välja.
- 28.13.3.** Elektriseadmed ja -mootorid peavad olema kuivad ja neid tuleb regulaarselt puhastada. Mootorikaaned puhastatakse tolmu ja mustusest, et jahutusfunktsioon poleks takistatud. Jahutusvõred ei tohi olla kaetud.
- 28.13.4.** Ajutine elektrijuhtmestik peab olema kaitstud mehhaaniliste vigastuste eest.
- 28.13.5.** Tulekahju või avarii korral peab olema võimalus elektrivool kiiresti välja lülitada. Lülitusseadmed peavad olema kergesti ligipääsetavas kohas, pealüliti peab olema märgistatud.
- 28.14.** Ehitusmasinad ja – seadmed:
- 28.14.1.** Ehitusmasinad ja – seadmeid (edaspidi masinad) tuleb kasutada järgides tootja nõudeid, kasutusjuhendit, kehtivaid õigusakte ning ametkondlikke ohutusnõudeid.
- 28.14.2.** Masinate paigaldamisel, käitamisel ja tehnohooldusel (hooldusintervallid, materjalid, õlid jne) järgitakse masina tootja tehnilistes dokumentides esitatud nõudeid. Masinad õlitatakse ning ülekanderihmade ja konveierlintide seisukorda kontrollitakse. Hüdraulilised torud, voolikud peavad olema kaitstud ja neile ei ole lubatud avaldada ülemäärast mehhaanilist või termilist mõju.
- 28.14.3.** Masinatel avastatavad defektid, nagu näiteks õlilekked, liigne vibratsioon, juhtmeühenduste sädelemine, juhtmete vigastatud isolatsioon ja muud sarnased puudused tuleb kõrvaldada viivitamatult.
- 28.14.4.** Keelatud on masinate kasutamine tingimustes, mis ei vasta masinate tehnilistele tingimustele või tootja nõuetele, näiteks lubatud töstekoormuse ületamine.
- 28.14.5.** Masina kasutamine eesmärgil, milleks masin ei ole ette nähtud, pole lubatud.
- 28.15.** Kaevetööd:
- 28.15.1.** Tööde tegemisel peab arvestama pinnase varisemisohuga. Peab arvestama põhja – ja pinnasevee taseme muutusega ning vältima ehituskaeviku veega täitumist ja/või kallaste varisemist.
- 28.15.2.** Kaevetöödel tuleb järgida kõiki asjakohaseid ohutusnõudeid, õigusakte ning ametkondlikke ohutuseeskirju. Käitsi kaevamist nõudvatel lõikudel ei tohi kasutada näiteks ekskavaatorit.

28.15.3. Enne kaevetööde pinnasetööde alustamist tuleb selgitada ehitusplatsi läbivate maa-aluste kaablite, torustike ja muude kommunikatsioonide paiknemine. Kaablite, torustike ja kommunikatsioonide valdajatelt tuleb hankida vajalikud asendiplaanid ning vajalikud kooskõlastused ja kaeveload.

28.16. Vibratsioon:

28.16.1. Tööde tegemiseks, millega kaasneb vibratsioon (näiteks vaiade rammimine) või lööklaine, tuleb valida sellised töömeetodid, millega ei tekitata kahju tööobjektile või muule varale.

28.16.2. Tööde planeerimisel tuleb arvesse võtta kõiki ohustatud ehitise kahjustumise või hävimise ennetamise meetmeid, ohustatud ehitist tuleb kaitsta, toetada konstruktsioonid jms.

28.16.3. Kui soovitakse vibratsioonist ohustatud ehitisele erikaitset vibratsioonist tulenevate vigastuste vastu, siis tuleb nimetatud hoone kõik ruumid koos hoone omaniku või viimase volitud isikuga üles pildistada tuvastamaks vigastuste tekkimise põhjusi.

28.17. Lammutustööd:

28.17.1. Enne lammutustöö alustamist peab kindlaks tegema, et lammutatav objekt on lahutatud kõigist võimalikest elektri-, gaasi-, vee- ja muudest ühendustest.

28.17.2. Asbesti sisaldavate ehitiste lammutamisel tuleb järgida kehtivaid erinõudeid.

28.18. Kaitse murdvarguse ja vandalismi eest:

28.18.1. Ehitusplats peab olema oludele vastavalt turvatud. Ehitusplatsi välispiir peab olema selgelt ja arusaadavalt märgistatud või muul piisaval moel eraldatud. Tara peab olema piisavalt kindel, et ilma tööriistu kasutamata ei ole kõrvalistel isikutel võimalik väravaid avada ega vara tarastatud territooriumilt välja viia. Väravad peavad olema suletud, töövälisel ajal lukustatud. Kõik ehitusplatsil olevad soojakud, laod, konteinerid, hoiupaigad jms peavad olema turvaliselt lukustatud.

28.18.2. Ehitusmasinaid tuleb väljaspool tööaega hoida turvatud ehitusplatsil või kui see ei ole võimalik (näiteks teedehituse korral) mõnel muul turvatud ja valvatud territooriumil.

28.18.3. Väljaspool tööaega tuleb kõik väiketööriistad paigutada ruumi, soojakusse või konteinerisse, mis on lukustatud ning varustatud valvesignalisatsiooniga, mille häire edastatakse turvaettevõttesse või ehitusplatsi valvurile.

28.18.4. Ehitisest või ruumidest lahkudes suletakse ja lukustatakse kõik ukсед, aknad, luugid ning muud ehitise ja ruumide avad sellisel viisil, et ilma vara asukohta juurdepääsu piiravat barjääri või lukku lõhkumata ei ole võimalik kindlustuskohta siseneda. Ehitisest või ruumidest lahkudes aktiveeritakse kindlustuslepingus määratud turvahäiresüsteem.

28.18.5. Kindlustusvõtja peab tagama, et turvahäiresüsteemi käivitumisel ja häiresignaali saamisel kontrollib kindlustuskohaks olevat ehitist, või ruume nii väljast kui ka seest turvafirma töötaja või kindlustatu esindaja.

28.18.6. Kolmandad isikud ei tohi saada võtmeid ja turvahäiresüsteemi koode enda valdusesse. Võtme või koodi kaotamise korral või kui kolmandad isikud saavad ebaseadusliku juurdepääsu võtmele või koodile, vahetab kindlustatu luku või koodi viivitamatult.

28.18.7. Turvakaamerate salvestisi säilitatakse vähemalt 7 päeva.

28.19. Veevarustus-, kanalisatsiooni-, kütte- ja jahutussüsteemid:

28.19.1. Ehitusplatsil ja hoonetes paiknevate varjatud torude ja mahutite asukohad tuleb välja selgitada, et vältida nende kahjustamist või ummistumist ja tagada nende kaitse külmumise vastu.

28.19.2. Torustiku täitmisel ja survestustöödel tuleb tagada piisav järelevalve ning kohene reageerimine võimaliku lekke korral. Ehitise osi, töövahendeid, seadmeid ja materjale, mida vedelikud võivad kahjustada, tuleb võimaliku lekke eest kaitsta.

28.19.3. Tühjalt seisvates ehitistes või ruumides peab veetorustik, küttesüsteem, ventilatsiooni- või konditsioneerisüsteem ja kanalisatsioonitorustik olema tühjendatud. Külmunud torude ülessulamine lahtise leegiga on keelatud.